

ВІД РЕДАКЦІЇ

У цій редакційній статті буде багато цифр, адже це свого роду підсумковий текст повної декади існування журналу «Місто: історія, культура, суспільство».

За десять років було створено 18 номерів, включно з нинішнім. Із них три вийшли на папері: «Голокост і місто», «Після соціалістичного модернізму» та поточний номер зі спеціальною темою «Музеї в містах».

Загалом було опубліковано 247 статей. Найпопулярніший текст за весь час існування журналу – «Урбаністична антропология» Джуліани Прато та Італо Пардо (2017). Його ласкаво переклала Тіна Полек, і це поклато початок як нашій дружбі, так і практиці публікацій перекладних статей, які через низку причин залишались поза українським науковим полем.

Серед лідерів переглядів також текст Олексія Сокирка «Міста, фортеці, гарнізони. Фортифікаційно-оборонні стратегії в козацькому Гетьманаті доби “мілітарної революції”» (2018), Олексія Львіна «Постсоціалістична трансформація публічного простору м. Ізмаїл Одеської області: проблеми та перспективи» (2023), Івана Монолатія «Від міста-перехрестя до міста-жертви: Львів у романі Юрія Винничука “Танго смерті”» (2020), Марини Сергеевої «До питання про косторізню справу у стародавньому Вишгороді» (2020), Ігора Лильо «Про кухню аристократичних родів Галичини. Меню родини князів Любомирських (1907–1912)» (2019). Це наводить на деякі роздуми. Перше – це, звісно, популярність гастрономічних студій, друге – перспективність рецензування українських бестселерів, і насамкінець – незгасна популярність теми козацтва.

За десять років ми двічі оновлювали редколегію та двічі готували документи для підтвердження категорії «Б» у Переліку наукових фахових видань України. Слід зазначити, попри задум журналу як міждисциплінарного видання, МІКС залишався першочергово журналом міської історії, Urban History, а не Urban Studies. Ключова причина – Urban Studies як галузі знань немає у законодавчій рамці української науки, а міждисциплінарність (наприклад, в освітніх програмах) нині лише торує собі шлях крізь бюрократичні терни.

Втім, за десять років сталися і суттєві зміни. Запущено навчальні програми з Urban Studies, засновано нові дослідницькі центри, виростили нові автори, сформувалися нові мережі. Час і журналу (досі єдиному в полі урбаністики в Україні) рухатись далі. 2026-й стане роком перезапуску команди, стилю і партнерств, формування нових міждисциплінарних підходів та редакційних принципів. Проте незмінними залишаться наші цінності, наша мета, а також наша вдячність.

Двоє із трьох людей, які заснували журнал і займались ним упродовж 10 років, захищають суверенітет нашої держави в Силах оборони України. Без їхніх рішень у 2016, 2022 і 2025 роках не було би змоги написати ці слова. Ігорю, Володю, всіх

«дякую» буде замало. Двоє членів редакційної колегії — так само в Силах оборони України. Пане Мирославе, пане Денисе, низький уклін.

Ми дякуємо усім донорам, які підставили плече у перші роки існування журналу та повірили в нашу ініціативу. Дякуємо партнерам, які ділились ресурсом і знаннями, контактами й текстами. Ми віримо, що для вас це було так само цікаво і натхненно, як і для нас.

Спеціальну, музейну, тему цього випуску МІКСу висвітлено за підтримки Воесклер-Маре-Balticum-Stiftung. Вона дає простір для рефлексій на тему, як розвивалась музейна галузь у часи незалежності, як давала собі раду від 2014 і від 2022 року, як виклики ставали можливостями (або й не ставали). Статті в інших рубриках охоплюють доволі широкі тематичний і хронологічний діапазони, проливаючи світло на найтемніші закутки редакційного портфеля останніх років. Друкований номер став можливим завдяки підтримці KSE.

Запрошуємо до читання і залишаємось на зв'язку — через нашу сторінку у фейсбуці, мейл та особисті повідомлення до шеф-редакторки Тетяни Водотики.

*Тетяна Водотика, Ігор Постольник,
Володимир Шевченко*